

Indicatieproces: Onderzoek zintuiglijke beperking (=functiestoornis)

Observation:	Indicatieproces: Onderzoek zintuiglijke beperking (=functiestoornis)		
Project	SRE digitaal begrepen		
Kader	VWS, Wmo pilots		
Doel document	Eenduidig beschrijven van gegevens ten behoeve van elektronische uitwisseling met een HL7 v3 bericht		
File:	Doc_zim Onderzoek zintuiglijke beperking_R01_V04.doc Mappingtabel zintuiglijkeBeperking_R01_V04.xls		
Versie doc.:	0.4		
Status:	Submitted Draft Request for Comments after implementation Final		
Standaard:	HL7 Versie 3 (augustus 2004)		
Auteurs:	Dr. William Goossen [Results 4 Care B.V.] D. Carapiet [SER] Drs A. Goossen-Baremans, [Acquest B.V.]		
Brondocument:	Materiaal van de CIZ (zie literatuurverwijzing)		

1. Versie beheer

<i>versie</i>	<i>datum</i>	<i>wijzigingen</i>	<i>auteurs</i>
0.4	23-03-2007	Eindcontrole	Dr. William Goossen
0.3	13-03-2007	Aangepast aan WMO. Mapping tabel toegevoegd	Drs A. Goossen-Baremans
0.2	14-10-2005	Aparte modellen gemaakt voor lichamelijke, verstandelijke en zintuiglijke beperkingen	Drs A. Goossen-Baremans
0.1	27-09-2005	Eerste opzet van de doc_zim	Drs A. Goossen-Baremans

2. Doel

Het vaststellen van een zintuiglijke beperking maakt deel uit van het onderzoek naar ziekte, aandoening en/ of functiestoornis bij de klant. Het is een onderdeel van het onderzoek in het kader van het indicatieproces. De aanwezigheid van ziekte, aandoening en/ of functiestoornis vormt de grondslag voor de aanspraak op WMO- en AWBZ-voorzieningen.

3. Onderbouwing

Bij aanspraak van een klant op WMO- en AWBZ-voorzieningen, wordt een indicatie gesteld door de Wmo-consulent of een indicatie instelling zoals het Centrum Indicatiestelling Zorg, het CIZ. Hierbij vormt informatie over ziekte, aandoeningen en/of stoornissen de grondslag voor deze aanspraak. Het onderzoek naar de aanwezigheid van een zintuiglijke beperking is een nadere specificatie hiervan indien dit bij de klant van toepassing is.

Het onderzoek berust op informatie die uit diverse bronnen kan komen:

- Informatie die de klant, de vrager, zelf geeft;

- Raadpleging van een deskundige door een indicatieorgaan
- Schriftelijke informatie van huisarts, behandelaar, verwijzer
- Nieuw onderzoek op verzoek van het indicatieorgaan

De indicatiesteller komt door de vragen op het onderzoeksformulier tot integratie van de gegevens uit de diverse bronnen, waarna een geldig en betrouwbaar zicht op iemands ziekte, aandoening en/ of functiestoornis ontstaat en benut deze bij het vaststellen van de benodigde zorg. Het resultaat van het onderzoek naar een zintuiglijke beperking wordt beschreven in het indicatierapport.

4. Beschrijving variabelen

In onderstaande tabel worden de variabelen, de vragen, mogelijke antwoorden en de eventuele scoremogelijkheden beschreven. Deze hebben betrekking op het zintuiglijk functioneren.

Item	Vraag	Mogelijke antwoorden	Score
Zintuiglijke beperking/ functiestoornis	Hangt de vraag vooral samen met zintuiglijke functiestoornis?	Nee Ja, vul de vragen hieronder in	
	Wat is de aard van zintuiglijke beperking volgens diagnose deskundige(n)?	Aard van zintuiglijke beperking =... ¹	Vrije tekst
		Eventueel: samenhang met ziekte/ aandoening of met (andere) functiestoornissen =... ²	Vrije tekst
		Eventueel: persoonlijke (ziekte)-biografie = ³	Vrije tekst
	Wat is de prognose, ofwel de verwachte ontwikkeling?	Verwachte ontwikkelingen van gezondheidstoestand: A = Er is uitzicht op volledig herstel binnen een jaar B = Er is uitzicht op gedeeltelijk herstel of verbetering binnen een jaar C = De gezondheidstoestand blijft hetzelfde D = Er wordt een verslechtering verwacht in het komende jaar E = Onbekend: prognose niet beschikbaar of niet mogelijk	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
	Welke informatiebronnen zijn gebruikt?	☐ a = informatie die vrager zelf geeft ☐ b = raadpleging van deskundige door indicatieorgaan ☐ c = schriftelijke informatie huisarts, behandelaar ☐ d = nieuw onderzoek op verzoek van indicatieorgaan ☐ e = anders	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E met vrije tekst veld
	Wanneer is het meest recente diagnostisch onderzoek gedaan?(maand, jaar)	
	Eventueel: communicatief functioneren	Bijvoorbeeld: Perifere en/of centrale auditieve stoornis Sprakestoornis Taalbegripstoornis/ receptieve taalstoornis Taalproductie stoornis/ expressieve	Aard en ernst van de stoornis

¹ Maak gebruik van onderzoek naar auditief, visueel, communicatief functioneren.

² Vermeld eventuele samenhang van zintuiglijke functiestoornis met somatische of psychische ziekte etc.

³ Vermeld aspecten van persoonlijke biografie die voor indicatie van belang zijn.

		taalstoornis Pragmatische taalstoornis Taalleerststoornis	
	Eventueel: visueel functioneren	Gezichtsvermogen (zonder hulpmiddelen)	☐ Goed ziend ☐ Matig ziend ☐ Slecht ziend ☐ Blind met lichtwaarneming ☐ Volledig blind ☐ Anders (bijv. halfzijdig beeld)
		Gebruik van hulpmiddelen	☐ Nee ☐ Ja, namelijk Restbeperking
	Eventueel: auditief functioneren	Hoорvermogen (zonder hulpmiddelen)	☐ Goed horend ☐ Matig horend ☐ Slecht horend ☐ doof
		Gebruik van hulpmiddelen voor hoorvermogen	☐ Nee ☐ Ja, namelijk Restbeperking

5. Werkinstructie

Voor het vaststellen van een zintuiglijke beperking dienen de vragen in de tabel in paragraaf 4 te worden doorlopen. Iedere vraag dient beantwoord en/of gescoord te worden m.b.v. de mogelijke antwoorden en scores genoemd in de variabelentabel. De uitkomst van dit onderzoek is van invloed op het indicatiebesluit, zoals die voor de functie van Huishoudelijke Verzorging / Hulp bij Huishouden. Nader onderzoek naar de aard van een zintuiglijke beperking is alleen relevant als er een zintuiglijke beperking aanwezig is. Het onderzoek is dus niet bij elke klant verplicht.

Een uitgebreide handleiding is beschreven in het document Handleiding formulierenset voor indicatiestelling AWBZ en Wvg van de CIZ. De verwachting is dat in de WMO deze aanpak voorsnag gevolgd zal worden.

6. Interpretatierichtlijnen

Bij aanwezigheid van een ziekte, aandoening of stoornis zoals een zintuiglijke beperking, is er een grondslag voor aanspraak op WMO- en AWBZ-voorzieningen. Echter, de toegang tot de AWBZ is het laatste jaar sterk bepaald door de aan- of afwezigheid van huisgenoten en mantelzorgers. Het cliëntsysteem⁴ draagt primair zelf de verantwoordelijkheid voor het bevorderen en in standhouden van gezondheid, levensstijl en de wijze waarop de huishouding wordt gevoerd. Aanspraak op AWBZ zorg bestaat aanvullend op eigen mogelijkheden.

Indien geen ziekte, aandoening of functiestoornis aanwezig is kan geen aanspraak op WMO- en AWBZ-voorzieningen worden gedaan.

7. Literatuur/bronvermelding

- Werkgroep Functiegerichte Indicatiestelling in opdracht van het ministerie van VWS (april 2002). Functiegerichte indicatiestelling: AWBZ-breed formulier voor onderzoek en advies

⁴ Onder een cliëntsysteem, of wel een leefeenheid, verstaan we 'een eenheid bestaande uit gehuwde verzekerden die al dan niet samen met een of meer ongehuwde minderjarige verzekerden duurzaam een huishouden voeren, dan wel uit een meerderjarige ongehuwde verzekerde die met een of meer ongehuwde minderjarige verzekerden duurzaam een huishouden voert', waarbij onder gehuwde verzekerden ook de ongehuwd samenwonenden en andere volwassenen die met elkaar en/of met kinderen samenwonen worden opgevat (Besluit Zorgaanspraken art. 1 onder lid B)

- Centrum Indicatiestelling Zorg (2003). Handleiding formulierenset voor indicatiestelling AWBZ en Wvg. Driebergen CIZ.
- Centrum Indicatiestelling Zorg (april 2005). Protocol: Indicatiestelling voor Huishoudelijke Verzorging. Driebergen CIZ.
- Centrum Indicatiestelling Zorg (2003). Formulierenset. Driebergen CIZ.
- <http://www.ciz.nl/sf.mcgi?id=3520>
Bezocht augustus 2005

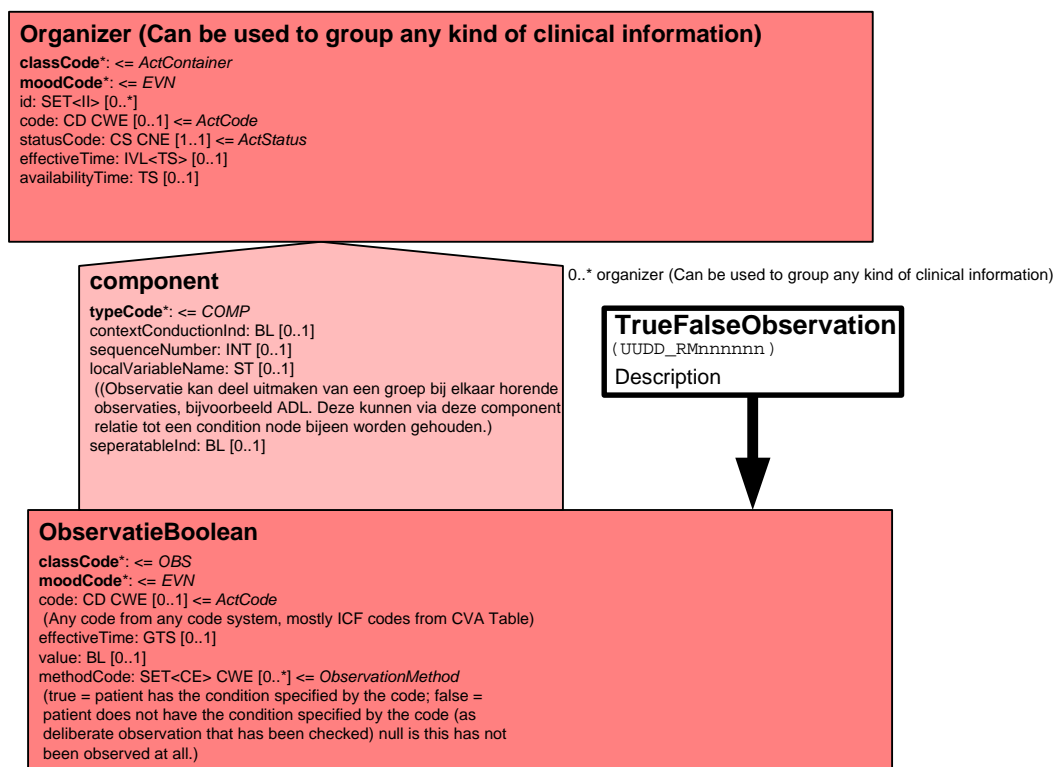
8. Een voorbeeld van het instrument

Een voorbeeldformulier is hieronder weergegeven. Het formulier maakt deel uit van het gehele formulier wat gebruikt wordt bij het onderzoek in het indicatieproces.

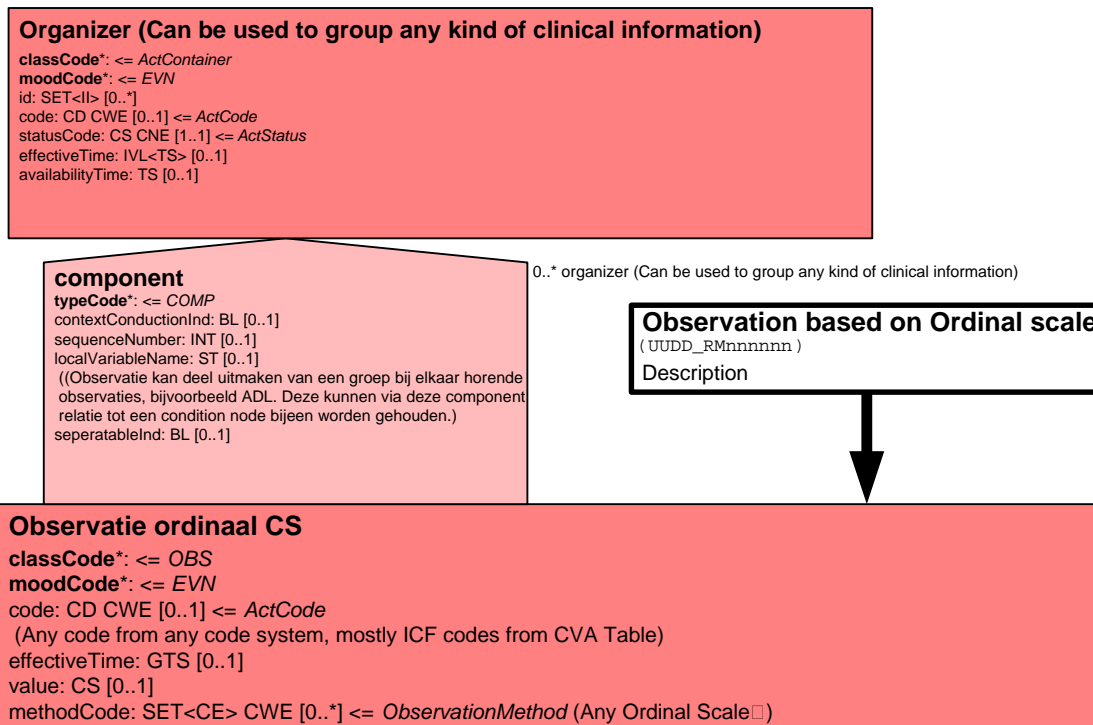
2.4c. Zintuiglijke beperking / functiestoornis		
1. Hangt vraag vooral samen met zintuiglijke functiestoornis?	☐ Nee ☐ Ja → vul de vragen hieronder in	
2. Wat is de aard van zintuiglijke functiestoornis volgens diagnose van deskundige(n)?	Aard van zintuiglijke functiestoornis = <i>(maak gebruik van onderzoek naar auditief, visueel, communicatief functioneren)</i> Eventueel : samenhang met ziekte/aandoening of met (andere) functiestoornissen = <i>(vermeld eventuele samenhang van zintuiglijke functiestoornis met somatische ziekte, psychische stoornis, etc.)</i> Eventueel: persoonlijke (ziekte)-biografie = <i>(vermeld aspecten van persoonlijke biografie die voor indicatie van belang zijn)</i>	
3. Wat is de prognose?	Verwachte ontwikkeling van algemene gezondheid en zintuiglijk functioneren: ☐ er is uitzicht op herstel of verbetering binnen een jaar ☐ het functioneren blijft hetzelfde, ☐ er wordt een verslechtering verwacht in het komend jaar	
4. Op welke bron van informatie berusten de vermelde inzichten?	Bron van informatie: ☐ informatie die vrager zelf geeft ☐ raadpleging van een deskundige door indicatieorgaan ☐ dossier: schriftelijke informatie behandelaar/verwijzer ☐ nieuw onderzoek op verzoek van indicatieorgaan ☐ anders =	☐ Wel ☐ Wel ☐ Wel ☐ Wel ☐ Wel
5. Wanneer is het meest recente diagnostisch onderzoek gedaan?(maand, jaar)	
6. Eventueel: communicatief functioneren	Bijvoorbeeld: Perifere en/of centrale auditieve stoornis Spraakstoornis Taalbegripstoornis / receptieve taalstoornis Taalproductiestoornis / expressieve taalst. Pragmatische taalstoornis Taalleerstoornis	Aard en ernst van de stoornis:
7. Eventueel: visueel functioneren	Gezichtsvermogen (zonder hulpmiddelen) ☐ goed ziend ☐ matig ziend, ☐ slecht ziend, ☐ blind met licht-waarneming, ☐ volledig blind, ☐ anders (bijv. halfzijdig beeld)	Gebruik van hulpmiddelen voor gezichtsvermogen ☐ nee ☐ ja → namelijk: Restbeperking =
8. Eventueel: auditief functioneren	Hoorvermogen (zonder hulpmiddelen): ☐ goed horend ☐ matig horend ☐ slecht horend ☐ doof	Gebruik van hulpmiddelen voor hoorvermogen ☐ nee ☐ ja → namelijk: Restbeperking =

9. Model en beschrijving

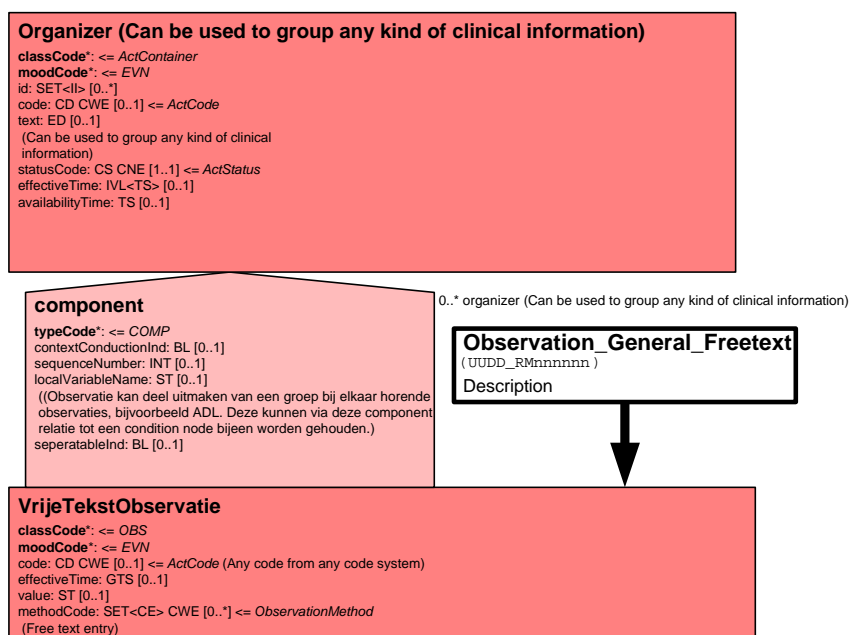
Voor de variabelen die vragen naar de samenhang met zintuiglijke beperkingen kan het volgende model worden gebruikt. Dit is een model voor invoer van items met de antwoordmogelijkheid ja/nee.

Voor de variabelen Prognose, Bron van informatie, Datum recent diagnostisch onderzoek, Communicatief functioneren, Visueel functioneren en Auditief functioneren, kan het volgende model worden gebruikt om ordinale schalen / metingen / observaties / vragen af te beelden. Het datatype is CS (Coded Simple Value) en kan zowel gecodeerde als niet gecodeerde antwoordcategorieën omvatten.

Voor de variabelen die te maken hebben met de aard van de zintuiglijke beperking kan gebruik gemaakt worden van een model voor invoer van vrije tekst.

10. Mapping tabel uittreksel en OID voor vocabulaire

Een belangrijk onderdeel in het indicatieproces is het bepalen van de aanwezigheid van ziekte, aandoening of functiestoornis. Een van de mogelijkheden daarbij is de aanwezigheid van een somatische ziekte. Voor de opname van een somatische ziekte in een HL7 v3 bericht is een correcte weergave van het instrument, de codes en de mapping naar HL7 v3 noodzakelijk. Die is in onderstaande tabel opgenomen. **De hier in opgenomen codes zijn verplicht.**

Een tweede belangrijk onderdeel hier is de HL7 OID (unique Object Identifiers). De OID voor WMO is: 2.16.840.1.113883.2.4.4.45. Voor doel, opbouw en functie van de OIDs wordt naar de implementatiehandleiding verwezen.

De mapping tabel is als separaat Excel bestand toegevoegd aan het zorginformatiemodel. Het is het Excel bestand: Mappingtabel zintuiglijkeBeperking_R01_V04.xls

11. Nadere toelichting

De toegang tot WMO- en AWBZ-voorzieningen is in de aanspraken verbonden met ziekte, aandoening, functiestoornis. De algemene vraag welke ziekte, aandoening, functiestoornis bij de vrager (het meest) van toepassing is, is uitgewerkt in de Onderzoek Ziekte aandoening functiestoornis_R01_V07.doc. (Of mogelijk een latere versie ervan). Indien er een zintuiglijke beperking aanwezig is vind nader onderzoek plaats met behulp van de beschreven variabelen. Het onderzoek naar de aanwezigheid van de aard van de zintuiglijke beperking maakt deel uit van de fase Onderzoek in het indicatieproces.

Het zorginformatiemodel is nog niet voorgelegd aan het veld (WMO-consulenten). De relevantie van dit zorginformatiemodel is daarom nog niet goed beoordeeld.